

Ekonomika i rynek

INFORMACJA O RYNKU ZIEMNIAKA

dr hab. Jerzy Rembeza, prof. nadzw.
Politechnika Koszalińska, Wydział Nauk Ekonomicznych, ul. Kwiatkowskiego 6e
75-343 Koszalin, e-mail: jrembeza@tu.koszalin.pl

Obserwując tendencje cenowe na rynku ziemniaka w Polsce, można stwierdzić, że najbardziej widoczne zmiany dotyczą zmniejszenia dysproporcji cenowych pomiędzy rynkiem polskim i rynkiem w krajach zachodnioeuropejskich oraz zmniejszenia sezonowej zmienności cen ziemniaków. Kończący się sezon 2015/16 stanowi potwierdzenie tych tendencji, chociaż duża wrażliwość cen ziemniaków na wahania w podaży powoduje, że każdy sezon ma swoją specyfikę. Znaczący spadek zbiorów spowodował, że ceny ziemniaków w

stosunku do roku ubiegłego wzrosły o ok. 50%. W przekroju ostatnich pięciu lat sezon 2015/16 jest drugim po 2013/2014 pod względem poziomu cen. Wyjątkowo małe są zmiany cen w kolejnych miesiącach. W obrotach targowiskowych zbliżone są do ok. 100 zł/dt, wykazując od sierpnia 2015 r. nieznaczny, kilkuprocentowy wzrost. Ceny w skupie wynoszą przeciętnie ok. 65 zł/dt i na tle większości minionych lat różnica pomiędzy cenami targowiskowymi a cenami skupu jest stosunkowo nieduża.

Średnie ceny ziemniaka w obrotach targowiskowych (zł/dt)

Miesiąc	Lata				
	2011/2012	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
VII	113,10	76,84	93,88	99,0	90,0
VIII	81,68	63,01	118,42	82,7	97,7
IX	67,95	57,30	118,53	76,9	97,5
X	61,43	57,38	117,97	69,4	96,9
XI	61,28	60,01	118,12	68,0	96,5
XII	62,27	69,63	121,28	68,9	97,3
I	62,33	75,88	123,20	68,5	99,4
II	62,86	79,10	125,90	69,0	99,3
III	61,21	80,83	123,90	67,3	99,7
IV	59,95	87,56	121,80	67,3	100,7
V	58,21	92,76	124,10	67,2	
VI	58,98	98,27	118,40	69,3	

Źródło: GUS

Charakterystyczną i trwałą cechą rynku ziemniaka w Polsce jest duże regionalne zróżnicowanie cen, zazwyczaj dwukrotnie większe niż w przypadku zbóż. Zjawisko to obserwowane jest także w obecnym sezo-

nie, kiedy skrajne rozpiętości cen sięgają 50%. W bieżącym sezonie najniższe ceny notowano w województwach południowo-wschodnich (świętokrzyskie, podkarpackie, lubelskie małopolskie), a najwyższe w pół-

nocno-wschodnich (podlaskie, warmińsko-mazurskie, mazowieckie). Specyfiką bieżącego roku jest bardzo wysoki poziom cen w województwach podlaskim i mazowieckim, które zazwyczaj należały do województw o najniższych cenach. Wpływ na to miał duży spadek plonów w 2015 r., ale także długo-okresowy silny, silniejszy niż w większości innych województw, spadek powierzchni uprawy ziemniaka.

Podobnie jak w Polsce ceny ziemniaków na rynkach zachodnioeuropejskich znacząco wzrosły w stosunku do ubiegłego sezonu. W okresie jesiennym ceny hurtowe uzyskiwane przez producentów wynosiły ok. 10-11 €/dt. Od stycznia ceny na rynkach zachodnioeuropejskich znacząco wzrosły, dochodząc w połowie kwietnia do ok. 16-17 €/dt. Przyczyną wzrostu cen były niekorzystne warunki pogodowe, opóźniające terminy sadzenia ziemniaków wczesnych. W konsekwencji zbiory ziemniaków wczesnych w głównych europejskich regionach produkcji mogą być opóźnione i to spowodowało wzrost cen ziemniaków ze starego zbioru. W bieżącym roku oczekuje się niewielkiego wzrostu powierzchni uprawy ziemniaka w krajach będących jego największymi eksporterami (Belgia, Francja, Holandia, Niemcy, Wielka Brytania), co zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia kolejnego roku z wysokimi cenami ziemniaków.